

10.02.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**10 Şubat 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

10 Şubat 2022 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Sağlık Hizmet Sunucularının Basamaklandırılmasına Dair Yönetmelik
- Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Vizyon Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar
- Ceo Ödeme Hizmetleri A.Ş.’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar
- Dgpara Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar
- Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu AŞ’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 28/12/2021 Tarihli ve 2016/10023 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 28/12/2021 Tarihli ve 2019/7210 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 3. Hukuk Dairesine Ait Karar

DANIŞTAY KARARI

- Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı (E: 2021/8, K: 2022/1)

Hububat ihracatı yüzde 41,43 arttı

Türkiye'nin hububat ihracatı, 2022 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 41,43 artış kaydetti.

İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İHBİR), bu yılın ocak ayında İHBİR'in ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,78 artışla 240,746 milyon dolar oldu.

Türkiye geneli hububat sektörü ihracatı ise 847,853 milyon dolar olarak gerçekleşti. Sektörün Türkiye geneli ocak ayı ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 41,43 arttı.

İHBİR Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Okutur, İHBİR olarak 2021 yılında Hindistan'a toplam 13,4 milyon dolar ihracat gerçekleştirdiklerini bildirdi.

Okutur, "2021 Ocak ayında Hindistan'a ihracatımız 681 bin dolar olarak gerçekleşmişti. 2022 yılı ocak ayında ise ülkeye 16,698 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek yüzde 2 bin 348 gibi muazzam bir artış yakaladık ve Hindistan'a 2021 yılının toplamından daha fazla ihracat gerçekleştirmiş olduk." ifadelerini kullandı.

Ocak ayında toplam 162 ülkeye ihracat gerçekleştirdiklerini aktaran Okutur, "Ocak ayında ABD'ye ihracatımız geçen yılın aynı ayına göre yüzde 89,57, Irak'a ihracatımız yüzde 22,78, Hindistan'a ihracatımız yüzde 2 bin 348, Yemen'e ihracatımız ise yüzde 44,49 değer bazında artış gösterdi." bilgisini paylaştı.

"Ürün ihracatındaki artışta rekor bitkisel yağlarda"

Ürün bazında artışlarla ilgili rakamları değerlendiren Haluk Okutur, rekor ihracatın bitkisel yağlarda olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Ocak ayında şeker ve şekerli mamuller ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30,42 artışla 47,972 milyon dolar, pastacılık ürünleri ihracatı yüzde 8,41 artışla 34,973 milyon dolar, kakaolu mamuller ihracatı yüzde 28,17 artışla 34,815 milyon dolar ve bitkisel yağlar ihracatı yüzde 509,40 artışla 28,432 milyon dolar olarak gerçekleşti."

İHBİR üyelerinin ürün kalitelerine değinen Okutur, "Tüm dünya bu lezzetleri merakla bekliyor. Birlik olarak düzenlediğimiz alım heyeti organizasyonları ve fuarlarımızda üyelerimiz, ürün çeşitliliklerini ve katma değeri yüksek ürünlerini gösterme fırsatı buluyor. Başarılı iş insanlarımızın da çalışmalarıyla İHBİR olarak dünyanın her yerine ulaşarak, ülkemizi başarılı bir şekilde temsil ediyoruz." açıklamasında bulundu.

"10 Şubat'ta üyelerimiz Kolombiyalı ithalatçılarla bir araya gelecek"

Salgına rağmen Alım Heyeti programlarını sürdürdüklerini ve seyahat kısıtlamaları nedeniyle fiziki ortamda gerçekleştirilemeyen heyetleri dijital ortama taşıdıklarını bildiren Okutur, şu bilgileri verdi:

"Online alım heyetlerinde üyelerimiz en prestijli ithalatçıların yetkilileri ile zoom platformu üzerinden birebir görüşme imkânı buldular ve ürünlerini kataloglar üzerinden tanıtarak önemli iş anlaşmalarına imza attılar. Üyelerimiz alım heyeti programlarımıza çok yoğun bir talep göstererek katılım sağlıyorlar. 2021 yılında Gine-Bissau Cumhuriyeti'ne yönelik 3, Şili'ye yönelik 3, Bahreyn'e yönelik 2, Arjantin, Kolombiya ve Filistin'e yönelik 1 heyet programı olmak üzere toplamda 11 sanal alım heyeti gerçekleştirdik. Pandeminin ortaya çıktığı 2020 yılından bugüne düzenlemiş olduğumuz heyet sayısı 25'i geçmiş oldu. 2022 yılında online heyet programlarımıza ara vermeden devam edecek ve normale dönüşün bir parçası olarak pandemi öncesinde olduğu gibi dünyanın önemli ithalatçılarını İstanbul'da ağırlayarak yüz yüze heyet programlarımıza da kaldığımız yerden devam edeceğiz. İHBİR olarak 10 Şubat Perşembe günü üyelerimizi Kolombiya'nın en prestijli firmalarının yetkilileriyle dijital ortamda gerçekleştirilecek organizasyonla bir araya getireceğiz. İkili görüşmelerde, nişasta, şekerli mamuller, bisküvi, tatlı, pastacılık ürünleri, un ve pasta malzemeleri ve daha birçok ürün grubu tanıtılacak."

Büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı açıklandı

Büyükbaş hayvan sayısı 18 milyon, küçükbaş hayvan sayısı 57,5 milyon oldu.

Büyükbaş hayvan sayısı 2021'de bir önceki yıla göre yüzde 0,7 azalışla 18 milyon 36 bin, küçükbaş hayvan sayısı ise yüzde 6,3 artışla 57 milyon 519 bin oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2021 yılına ilişkin hayvansal üretim istatistiklerini açıkladı. Buna göre, büyükbaş sayısı 2021'de bir önceki yıla kıyasla yüzde 0,7 azalarak 18 milyon 36 bine geriledi. Bu dönemde sığır sayısı yüzde 0,6 azalışla 17 milyon 850 bin baş, manda sayısı da yüzde 3,6 azalışla 185 bin 574 baş olarak kayıtlara geçti.

Küçükbaş hayvan sayısı ise 2021'de bir önceki yıla göre yüzde 6,3 artışla 57 milyon 519 bin olarak hesaplandı. Koyun sayısı bu dönemde yüzde 7,2 artarak 45 milyon 178 bine ulaştı. Keçi sayısı da yüzde 3 artarak 12 milyon 342 bini buldu.

Yapağı, kıl ve tiftik üretimi arttı

Yapağı üretimi 2021'de yıllık bazda yüzde 7,7 artarak 85 bin 916 tona ulaştı. Kıl üretimi yüzde 4,7 artarak 6 bin 700 ton ve tiftik üretimi yüzde 1,1 artışla 468 ton olarak gerçekleşti.

Bal üretimi bu dönemler itibarıyla yüzde 7,4 azalarak 96 bin 344 ton oldu.

İpek böcekçiliği faaliyeti yapan köy sayısı 2021'de bir önceki yıla göre yüzde 0,5 artarak 665'e çıktı. İpek böcekçiliğiyle uğraşan hane sayısı da yüzde 2,8 artarak 2 bin 21'e yükseldi.

10.02.2022

Açılan tohum kutusu sayısı da geçen yıl 2020 yılına kıyasla yüzde 4,4 yükselerek 6 bin 29 adede ulaştı. Yaş ipek kozası ise aynı dönemde yüzde 15,1 azalarak 76 tona geriledi.

Bu dönemde toplam kümes hayvanı sayısı yüzde 3,1 artarak 398 milyon 115 bine ulaştı.

Ziraat Bankası'nda tarım kredilerine yapılandırma programı

Ziraat Bankası takipteki tarım kredileri için yapılandırma programı açıkladı. Söz konusu uygulama, 31 Mart 2022 tarihine kadar geçerli olacak. 30 Kasım 2021 tarihinde tarımsal kredilerden kaynaklı takip hesaplarında bakiyesi bulunan müşteriler uygulamadan faydalanabilecek.

Ziraat Bankası, tarımsal kredi borçlusu müşterilerine yapılandırma programı sunma kararı aldı.

Ziraat Bankası Kredi Risk İzleme ve Tasfiye Genel Müdür Yardımcısı Recep Türk, “Bu imkân ile 30 Kasım 2021 tarihinde takip hesaplarında borcu bulunan tarımsal kredili müşterilerin, takipteki tarımsal kredilerine yönelik ödeme kolaylığı sunuluyor. 31 Mart 2022 tarihine kadar sürecek uygulamada, takip hesaplarında bulunan tarımsal kredi borcunun tek seferde kapatılması halinde, kredilerin takibe intikal ettiği tarihten sonraki dönem için, temerrüt veya başka herhangi bir ad **altında** faiz talep edilmeyecektir. Takipteki tarımsal kredinin tek seferde ödenmesi imkânı bulunmaması halinde ise cari kredi faiz oranlarından hesaplanacak toplam borç, tarımsal faaliyetine devam eden müşterilerin gelir elde etme dönemlerine uygun şekilde faizsiz olarak 60 aya kadar taksitlendirilebilecektir” dedi.

Ziraat Bankası'nın bu uygulaması 31 Mart 2022 tarihine kadar geçerli olacak. 30 Kasım 2021 tarihinde tarımsal kredilerden kaynaklı takip hesaplarında bakiyesi bulunan müşteriler uygulamadan faydalanabilecek.

Çiftçi, gübrede hükümetten umudu kesti!

TÜİK'in Aralık ayı gübre ithalat verileri yayınlandı. Buna göre ithal edilen üre gübresinin fiyatı Aralık ayında 200 dolar artarak, ortalama 850 dolar oldu.

Gübre fiyatlarına gelen fahiş zamlardan dolayı çiftçi zor günler geçirirken, aylardır hükümetten beklentisi de boşa çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan başta olmak üzere Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile TBMM Tarım Komisyonu Başkanı Yunus Kılıç, yaptıkları açıklamalarda 4-5 kat artan gübre fiyatları konusunda çalışma yürütüldüğü yönünde açıklamalarda bulunmuşlardı. Bu açıklamalar, çiftçide 'gübrede güçlü bir destek gelecek' beklentisi oluşturmuştu. Ancak sadece 2022 yılı destek bütçesinde 3,2 milyar liralık bir artış yapılırken, buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üretimi yapan çiftçilere de mevcut desteklere ilave dekara 50 TL ek girdi desteği getirildi. Destekleme bütçesinde yapılan 3,2 milyar lira ve 50 TL ek ilave destek, gübre ve mazotta artan fahiş fiyatları karşılamaktan çok uzak kaldı. Çiftçi artık gübre konusunda hükümetten beklentilerini bir tarafa bırakarak, fiyatların düşmesini bekliyor. Gübre fiyatları, önceki haftalara göre, son haftalarda biraz olsun düşmeye başladı. Bu da çiftçide "fiyatlar daha da düşecek mi" beklentisi oluşturmaya başladı.

ÇİFTÇİ, GÜBRE ÜZERİNDEN SOYULDU!

Bütün bunlar yaşanırken, Türkiye'deki gübre fiyatları ile ithalatın yapıldığı ülkelerdeki fiyatlar karşılaştırıldığında ortaya çıkan rakamlar, çiftçinin gübre üzerinden nasıl soyulduğunu gözler önüne seriyor.

TÜİK'İN ARALIK AYI GÜBRE İTHALAT RAKAMLARI YAYINLANDI

TÜİK'in gübre ithalatına yönelik Aralık ayı dış ticaret rakamları da yayınlandı. Buna göre Türkiye, Aralık ayında da 200 bin ton üre gübresi ithalatı yaptı. Bu ithalatın 81 bin tonu Umman'dan, 30 bin tonu Türkmenistan, 30 bin tonu Mısır'dan, 26 bin tonu İran'dan ve 20 bin tonu ise Azerbaycan'dan yapıldı.

TARIM BAKANLIĞI, TÜİK VERİLERİNİ GÖRMEZDEN GELDİ

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, gübredeki büyük vurgunu TÜİK verileri teyit etmesine rağmen aylarca buradaki büyük vurguna seyirci kalınması ise manidar bulunuyor. Diğer yandan Bakan Pakdemirli'nin Türkiye'deki gübre fiyatlarını, dünyada fiyatların daha yüksek diyerek savunması da çiftçinin büyük tepkisini çekti.

ARALIK AYI FİYATLARI KİMSEYİ YANILTMASIN

Ancak Aralık ayı fiyatları kimseyi şaşırtmasın. Türkiye, 2021 yılında toplam 2 milyon 765 bin 474 ton üre gübresi ithalatı yaparken, bunun sadece 198 bin tonu Aralık ayında yapıldı. Yani ortalama 850 dolara ithal edilen üre gübresi toplam ithal edilen üre gübresinin 10'da biri bile etmiyor. Aralık ayından önce yapılan ithalatlarda fiyatlar ortalama 400 dolar ile 600 dolar arasında bulunuyordu. 400 ile 600 dolar arasında ithal edilen üre gübresi ise Türkiye'de ortalama 1.000 ile 1.100 dolardan satıldı. Son dönemde üre gübresinin fiyatı bazı firmalarda 10 bin liraya kadar düşerken, burada yapılan büyük vurgunu da gözler önüne seriyor.

ÜRE GÜBRESİNİN İTHAL FİYATI ARALIK AYINDA 200 DOLAR ARTTI

Üre gübresinde en fazla ithalatın yapıldığı ülke olan Umman'dan Kasım ayında ortalama 600 dolardan yapılan üre ithalatı, Aralık ayında 800 dolara çıktı. Diğer ülkelerle birlikte Aralık ayında ithalat edilen ürenin ortalama fiyatı 850 dolar oldu.

TCMB Başkanı Kavcıoğlu: İhracatçı firmalar yüzde 9 faizle kredi kullanma imkanına sahip

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, TOBB üyeleriyle bir araya geldi. Toplantıda reeskont kredileri kullanma şartına da değinen Kavcıoğlu "Türkiye'deki tüm ihracatçılar yüzde 9 faiz oranı ile kredi kullanma imkanına sahip" diye konuştu.

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu TOBB üyeleriyle bir araya geldi. Konuya yakın kaynaklardan edinilen bilgiye göre; toplantıda reeskont kredileri kullanma şartı konusunda Başkan Kavcıoğlu "Türkiye'deki tüm ihracatçılar yüzde 9 faiz oranı ile kredi kullanma imkanına sahiptir" diye konuştu.

TOBB üyelerinin özellikle reeskont kredisinde dövizden dönüşüm şartı, kur korumalı mevduatta 6 ay vade ısrarı ve ihracat gelirinin yüzde 25'ini TL'ye döndürülmesi ile yüksek ticari kredi faizlerine ilişkin sıkıntılarını dile getirdikleri toplantıda Başkan Kavcıoğlu, firmaların TL'ye geçişi konusunda desteklerin devam edeceğini belirtti. Kaynakların verdiği bilgiye göre ihracat gelirinin yüzde 25'inin TL'ye dönüşümü konusunda Merkez Bankası'ndan bir adım beklenmiyor. Ancak kaynaklar KKM konusunda vadenin 3 aya düşürülmesine yönelik adım atılabileceği izlenimini edindiklerini belirtti.

Kavcıoğlu toplantıda firmaların hesabında 90 milyar dolar DTH olduğunu ve 1 yıllık hesap hareketlerinin çok düşük olduğunu belirtirken şunları söyledi: "Bunun 50 milyar

doları firmaların tasarrufu, geri kalanı transfer ödemeleri için park edilmiş duruyor. Yapılan analizler bunun 50 milyar dolarının KKM'de istenen vadeye bağlanabileceğini gösteriyor. Bu nedenle vade en az 6 ay ve KKM'de şirketlerin çok önemli vergi avantajları var.”

Mevduatlarda son 50 yılda ortalama vade 45 gün ilen KKM ile maliyetinin yüzde 17'nin altında ve 6 ay vadeli kaynak sağlandığını dile getiren Kavcıoğlu, bu nedenle bankaların çok daha ucuz ve çok daha uzun vadeli kaynak sağlaması gerektiğine de dikkat çekti.

Atandığı günden beri yurt dışındaki vatandaşlarla nasıl bir bağ kurabileceğimiz üzerine çalıştığını vurgulayan Kavcıoğlu, “Yuvam sistemiyle birlikte dünyanın her köşesindeki Türk vatandaşları Türkiye'deki herhangi bir bankada hesap açarak Türkiye'ye para gönderebilecek” dedi.

Çalışmalarının ihracatta ithalatın payının yüzde 25-30 olduğunu gösterdiğini ve bu oranın dolaylı yollarla yüzde 40-50 aralığına işaret ettiğini belirten Kavcıoğlu, Türkiye'nin serbest piyasada elde ettiği kazanımlardan asla vazgeçmeyeceğine de işaret etti.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ise görüşmeye ilişkin, "TCMB Başkanı Kavcıoğlu ile Oda-Borsa-Sektör Meclis Başkanlarımızın katılımıyla istişare toplantısı düzenledik, firmalarımızın ve sektörlerin yaşadıkları sıkıntıları dile getirdik, önerilerimizi ilettik" açıklamasını yaptı.

İç piyasada yaşanan durgunluğa karşı uygun finansman aranıyor!

Tüketiciyi yüksek enflasyon, reel sektörü de maliyetler sıkıştırınca iç piyasada durgunluk her kesimde daha fazla hissedilir oldu. Bazı sektörlerde satışlar geçen yıla göre yüzde 40 civarında azaldı. Kapasite kullanım oranlarında ve iç siparişlerdeki düşüşler de durgunluğa işaret ediyor.

Merve YİĞİTCAN

Tüketicinin yüksek enflasyon karşısında satın alma iştahı gittikçe azalırken, geçen yıla göre genel maliyetleri ortalama yüzde 50 artan firmaların işletme sermayeleri, özellikle iç piyasaya çalışanlarda erimeye devam ediyor. İşletmeler, içeride işlerin geçen yıla göre yüzde 40 civarında düştüğü görüşünde. Geçtiğimiz ay kapasite kullanım oranı tüm mal gruplarında düşerken, İSO İmalat PMI ocakta son 8 ayın en düşük seviyesini gördü. Üretici fiyatlarındaki maliyet artışlarını yakalamaya çalışan tüketici fiyatlarında ise artış bir süre daha devam edecek. Öte yandan uzmanlar küresel ekonomideki durgunluğun etkisiyle ihracatın da yavaşlama dönemine girebileceğini belirtiyor. Nitekim İSO İhracat İklimi Endeksi'nin 11 ayın en düşüğüne gerilemesi bunun işaretlerinden birisi olarak dikkati çekiyor. Tüm bu göstergeler reel kesim temsilcilerinin bir kısmında 'Acaba stagflasyona mı sürükleniyoruz' endişesi yaratıyor. İktisatçılar ise genel ekonomide stagflasyon konuşmak için çok erken olduğunu vurgularken, iç piyasa özelinde ise işaretlerin hissedildiğini doğruluyor.

Genel maliyetler yüzde 50 arttı

Dışarıda küresel hammadde ve enerji fiyatlarındaki artış, içeride TL'deki değer kaybı enflasyonist ortamı körüklerken, işletmeler ciddi maliyet artışlarıyla yüzleşmeye başladı. Geçen yıla göre ortalama bir işletmenin maliyetleri enerjide yüzde 80, işçilikte yüzde 40, kiralarda yüzde 25, iç taşımacılıkta ise yüzde 50 artmış durumda. Genel maliyetlerde ise ortalama artış yüzde 50'yi buldu. İç piyasa temsilcileri, özellikle döviz pozisyonu açığı olan işletmelerin bilançolarının kasım ayından itibaren ciddi oranda bozulduğunu söylüyor. Öte yandan maliyet artışlarının tetiklediği enflasyon tüketici tarafında da alımları yavaşlatmış durumda. Yüzde 48,69 olan yıllık enflasyonun ilerleyen aylarda daha da artması, tüketicinin bir miktar daha kabuğuna çekilmesine neden oluyor. Tüm bu gelişmeler, iç piyasada hissedilir bir durgunluğa neden oldu. Bazı sektörlerde işlerin geçen yıla göre yüzde 30-40 mertebesinde gerilediği belirtiliyor.

Veriler durgunluk sinyali veriyor

Bu durgunluk kapasite kullanım oranları ve imalat PMI verilerinde de görülebiliyor. Merkez Bankası verilerine göre, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 1,1 puan azalarak yüzde 77,6 seviyesine gerilerken, tüm mal gruplarında gerileme yaşandı. İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, ocakta 50,5 olarak ölçülerek aralık ayındaki 52,1 olan seviyenin altında ve son 8 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Takip edilen 10 sektörün dokuzunda üretim yavaşladı. Ocak ayında toplam yeni siparişler üst üste dördüncü ay yavaşlama kaydetti.

“Önce öngörülebilirlik gerekiyor”

Durgunluktan çıkış arayan iç piyasa, çözümü işletme sermayelerinin güçlendirilmesinde ve tüketicinin alımını canlandıracak birtakım adımların atılmasında görüyor. Ancak öncelikle güven ve öngörülebilirlik şartı arıyor. Türkiye Makine Federasyonu (MAKFED) Başkanı Adnan Dalgakıran mevcut durumda iç piyasanın hareketlenmesi için öncelikle güven ve öngörülebilirliğin şart olduğunu kaydetti. “Yapay teşvik ve desteklerle tüketime hareket getirmenin mümkün olmadığını sanıyorum” diyen Dalgakıran, ekonominin stabil hale gelmesi gerektiğine işaret etti.

“Tüketicie kredi ve taksit kolaylığı şart”

İstanbul Tüccarlar Kulübü Başkanı İlker Önel, gıda sektöründe geçen yıla göre satışlarda yüzde 40 düşüş olduğunu söyledi. Finansman ve enerji maliyetlerinin çok ağır olduğunu söyleyen Önel, “Enerji maliyetlerine yönelik bir teşvik pek mümkün görünmüyor. Maliyet artışı kaynaklı işletme sermayesinin döndürülmesi zorlaştı. İşletme sermayelerinde ciddi kayıplar var. Bilançolar çok düşük çıkacak, bankalar kredi limitlerini düşürecek. İç piyasa için tamamen bir nakit desteği olması önemli. KGF limitlerinin yükseltilip tabana yayılması gerekiyor. Aynı zamanda perakende sektöründe bazı noktalarda taksit sayısını artırılması piyasaya hareket kazandırabilir” ifadelerini kullandı. Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç de, iç piyasanın hareketlenmesi için tüketicinin mal ve hizmete erişiminin

kolaylaştırılması gerektiğini belirtti. Güleç, “Tüketici kredileri daha makul koşullu olmalı. Aynı zamanda bizim sektörümüz için özellikle taksit sayısının artırılması şart. Talebimiz taksit sayısının 18’e çıkarılması” dedi.

“Maaş zamlarına uzun vadeli bakılmalı”

TOBB, Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayii Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu, durgunluğun aşılması için maaş zamlarının önemine dikkat çekti. Eroğlu, “Hem kamu hem de özel sektör zamlara uzun vadeli bakmalı. Asgari ücrete yapılan yüksek oranlı zam orta kademede görülmedi, yüzde 20-30 arasında gerçekleşti. Henüz zam yapmayanların bu oranı daha da yukarı çekmesi, yapmış olanların da yıl içinde iyileştirmeler yapması gerekiyor. Bu kaçınılmaz” dedi. Eroğlu ayrıca, kamunun da tüketicinin mal ve hizmete daha rahat ulaşmasını sağlayacak adımları atması gerektiğini, bazı vergilerin düşürülmesi gerektiğini savundu. Aynı zamanda tüketici kredisinin daha erişilebilir ve daha uygun maliyetli olması gerektiğini de söyleyen Eroğlu, yatırımların da artması gerektiğini savundu. Eroğlu, “Teşvik mekanizmasının sahadaki uygulamaları kolaylaştırılmalı. Yatırımlar için uygun vadeli ve maliyetli finansman olmalı. Bu şekilde artacak yatırımlar da iç piyasayı hareketlendirir” diye konuştu.

“Büyümenin düşüş hızı sert, stagflasyon gibi hissettiriyor”

Piyasadaki durgunluk ve yüksek enflasyon reel kesim temsilcileri arasında stagflasyon riskinin konuşulmaya başlamasına neden oldu. Ancak iktisatçılar genel ekonomi için henüz ufukta bir stagflasyon olmadığını belirtiyor. Ancak piyasadaki durgunluğun stagflasyona benzetilmesine de hak verenler var. Ekonomist Erhan Aslanoğlu, normal koşullarda kurların bu denli artış gösterdiği ve arkasından enflasyonun arttığı dönemlerin peşinden bir stagflasyon yaşandığını söylerken, Türkiye’de 1994 ve 2001’de bunun net örneklerinin görüldüğünü hatırlattı. Aslanoğlu, “Bu sefer de böyle bir risk var ama farkı şu: İhracat treni gitmeye devam ediyor. Geçmişte kur artışı ve enflasyon artışı ekonomiyi stagflasyona götürür; bir süre sonra kurların etkisi ile ihracat artar ve ekonomi yavaş yavaş düzelmeye geçerdi. Şimdi ihracat treni gitmeye devam ettiği ve muhtemelen turizmin de devreye gireceği beklentisi ile bu sefer bir stagflasyon olmadan bu süreci geçireceğiz gibi görünüyor” dedi. Ama burada iç piyasa ve dış piyasayı ayırmak gerektiğini söyleyen Aslanoğlu, “İç piyasaya dönük üretim yapanlar ve hizmet sektörleri stagflasyonu hissediyor. Bunu İstanbul’un trafiğinde de gördük. Ekonominin bütününde olmasa bile iç piyasa açısından stagflasyon olduğunu söylemek mümkün. Türkiye piyasası iç piyasa ağırlıklı bir ekonomi. Bunu hissetmesi doğal. Hem üretimde gerileme hem enflasyon var. Türkiye’de yüzde 11 civarında tahmin ettiğimiz bir büyüme yaşadık geçen yıl. Arkasından söz konusu büyüme şu an yüzde 3'lere geriliyor. Artı büyüyeceğiz ama düşüş hızı çok sert olduğu için bu da bize stagflasyon gibi hissettiriyor” ifadelerini kullandı. Ekonomist Fatih Özatay ise, stagflasyon olması için ekonominin daralması gerektiğini, geçen yıl yüzde 11 civarı bir büyüme olduğunu, bu yıl da ekonomide daralmasının beklenmediğini, şu şartlarda stagflasyonu konuşmak için çok erken olduğunu ifade etti.

Vakıfbank ve Halkbank'a 13.4 milyar liralık sermaye artışı

Vakıfbank ve Halkbank, Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yaptıkları açıklamalarla 13.4 milyar liralık sermaye artırımını kararlarını duyurdu.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin kısa sürede gerçekleşeceğini dile getirdiği kamu bankalarının sermaye artırımını sürecinde sona gelindi. Vakıfbank ve Halkbank, Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yaptıkları açıklamalarla 13.4 milyar liralık sermaye artırımını kararlarını duyurdu. Ziraat Bankası'nın da yönetim kurulu kararı alarak sermaye artırımını açıklaması bekleniyor. Böylece son üç yılda kamu bankalarına üçüncü kez sermaye artışı yapılmış oldu.

Vakıfbank ve Halkbank açıklamalarında sermaye artırımını nedeniyle ihraç edilecek payların tamamının iki bankanın da hakim ortağı Türkiye Varlık Fonu'na tahsisli satış yöntemiyle satılmasının planlandığı yer aldı.

Bankanın sermaye yapısı güçlendirilecek

Vakıfbank'tan sermaye artışıyla elde edilecek fonun kullanım yerine yönelik yaptığı açıklamada bankanın mevcut sermaye yapısının güçlendirilmesi, global piyasa koşullarında oluşabilecek dalgalanmalara ve öngörülmeyen aktif bozulmalara karşı bankanın kuvvetli finansal gücünün daha da artırılmasının sağlanacağını vurgulandı. Ayrıca elde edilen fon ile Vakıfbank'ın önümüzdeki dönemdeki büyüme stratejilerine yönelik olarak ilave kapasite yaratılarak uzun vadeli sürdürülebilir karlılığın devamının sağlanmasının amaçlandığı belirtildi.

Reel sektöre uygun şartlarda kredi

Halkbank'tan elde edilecek fonun kullanım yerine yönelik açıklamada şöyle denildi: "İhraçtan elde edilecek sermaye artırım tutarı ve hisse senedi ihraç primleri, reel sektörün uygun şartlarda finansman ihtiyacının sağlanması amacıyla bankamızca kullanılacak krediler ve bankacılık hizmetlerine kaynak temininde kullanılacaktır."

Öte yandan sermaye artışına ilişkin medyaya yansıyan haberlerde Ziraat Bankası'na da 22.5 milyar lira ek sermaye planlandığı yer almıştı. Kamu katılım bankaları için de 2 milyar liralık sermaye artışı öngörülüyor.

Kılıçdaroğlu'ndan yeni video: Erdoğan zammı geri çekene kadar faturaları ödemeyeceğim

CHP lideri Kılıçdaroğlu, sosyal medya hesabından "Bu akşam saat 22.00'de önemli bir konuyu konuşmak üzere sizi evime davet ediyorum" diyerek çağrı yapmıştı. Kılıçdaroğlu, "Neden elektrik faturalarınız şişirildi? Bir dilim kuru ekmeğinize kim göz dikti? Bu zulme ancak birlikte son verdirebiliriz. Buyurun bu ibret tablosunu konuşalım" diyerek paylaşımda bulundu. Kılıçdaroğlu videosunda "Erdoğan zammı geri çekene kadar fatura ödemeceğim" dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, evinden yaptığı canlı yayınlara bir yenisini daha ekleyeceğini duyurmuştu. Twitter hesabından paylaşımda bulunan Kılıçdaroğlu, "Sevgili halkım, bu akşam saat 22.00'de önemli bir konuyu konuşmak üzere sizi evime davet ediyorum. Burada buluşmak üzere..." ifadelerini kullanmıştı.

Kılıçdaroğlu, "Neden elektrik faturalarınız şişirildi? Bir dilim kuru ekmeğinize kim göz dikti? Bu zulme ancak birlikte son verdirebiliriz. Buyurun bu ibret tablosunu konuşalım" diyerek bir video yayınladı. Kılıçdaroğlu videosunda "Erdoğan zammı geri çekene kadar fatura ödemeceğim" dedi.

Kılıçdaroğlu'nun konuşmasından öne çıkanlar şöyle;

"SARAYLILAR ZENGİN HAYATIN TADINI ÇIKARIRKEN MİLYONLARCA İNSAN GEÇİM SIKINTISINA TAHAMMÜL EDİYOR"

"Sevgili halkım, iyi geceler. Evime hoş geldiniz. Bu akşam uzun zamandır dile getirdiğim Saray'a 'fon oluşturun' diye defalarca çağrı yaptığım kara kış şartları ve elektrik faturalarıyla ilgili bazı ivedi çözümleri sizlerle paylaşacağım. Çok zor zamanlardan geçtiğinizi biliyorum. Durumun buraya gelmemesi için, bu vurdumduymazlara aylarca seslendim. Bu Saraylılar temel bir insan hakkı olan haysiyet hakkını ve insana yaraşır bir yaşam hakkını sizlere tanıtmıyor. Saraylılar zengin hayatın tadını çıkarırken milyonlarca insan artan geçim sıkıntısına tahammül etmek zorunda bırakılıyor. Aylardır bu günlerin kapıda olduğunu her fırsatta söyledim."

"BU PARALAR SİZİN CEBİNİZDEN ÖDENİYOR"

"Tüm bu durumun kökeninde hep aynı hikaye yatıyor. Elektrik özelleştirmelerine bakacak olursanız çok tanıdık isimleri orada da görürsünüz. Erdoğan 5'li çeteyi oraya da soktu. O çete soydu süpürdü. Bu soygun biraz uzun hikaye. Ama çok isterlerse onu da anlatırız. Bu paralarla ne yapılıyor? Size son videomda 10 binlerce trollden bahsettim, finanse edilen yandaş medyadan bahsettim, eğitim vakfı maskeli paralel yapılardan bahsettim, Saraylı hayatından bahsettim. İşte bu paralar sizin cebinizden ödeniyor. Artık kasa ekside. Elinizdekini avucunuzdakini artık çok hızlı bir şekilde almak zorundalar. Bundan dolayı bu kadar agresif bir şekilde üstünüze geliyorlar. Sizden alınacak para artık kuru ekmek paranızdır."

"ALGI MANİPÜLASYONU ADIMINI ERDOĞAN'A ATTIRACAKLAR"

"Bakın Isparta günlerce dondu. Koca şehre elektrik veremediler. Bakın orada hangi çetenin olduğuna. Bu çeteler orada alt yapıyı hazırlamadığı gibi Isparta'ya giden yollarda onların olduğu için yolları da açmadılar. Bu arada yeni algı hareketlerini de bekleyin. Sizi soyup soğana çevirirken bir iki algı manipülasyon"

"31 ARALIK GECESİ İMZALADIĞIN ELEKTRİK ZAMMINI DA GERİ AL"

"Fon için artık çok geç. Artık hızlıca kan kaybını durduracak önlemler alınmalı. Elektrik faturalarının üzerinde 2 çeşit vergi var. Yüzde 5 elektrik ve hava gazı tüketim vergisi, yüzde 19 KDV. Yaza kadar KDV yüzde 1 olarak uygulanırsa vatandaşın her 350 liralık faturasında yaklaşık 50 liralık bir avantajı olacak. 31 Aralık gecesi imzaladığın elektrik zammını da geri al. Faturalar 31 Aralık öncesine dönsün. Bu zammı sen yaptın geri almasını da bileceksin. Pandemide zorda kalınca IBAN vermesini biliyorsun. Bu sefer de halk zorda. Halkımıza çağrı yapıyorum @RTERdoğan yazın ve IBAN numaranız ile birlikte faturanızı gönderin, hatta bir de etiket ekleyin #sirasende deyin. Çünkü bu kez sıra kendisinde."

"BU KIŞ AÇLIK ÖLÜMLERİ İLE KARŞILAŞABİLİRİZ"

"Halkın belediyelerine seslenmek istiyorum. Askıda fatura hareketinizi bu sefer asgari ücret altında geliri olan ailelerin faturalarına odaklanmak için başlatın. Halkın

10.02.2022

belediyeleri olarak bu ailelerin yanında olalım. Olmazsak Allah korusun bu kış açlık ölümleri ile karşılaşabiliriz. Bunu önlemek için sonuna kadar mücadele edeceğiz."

"31 ARALIK'TA İMZALADIĞI ZAMLARI GERİ ÇEKİNCEYE KADAR BEN FATURA ÖDEMEYECEĞİM"

"Bu geceyi şu iki çift söz ile kapatayım. Erdoğan, 31 Aralık'ta imzaladığı zamları geri çekinceye kadar ben bugünden itibaren gelecek hiçbir elektrik faturamı ödemeyeceğim."

‘Hekimler göçü’ durdurulamıyor

Türkiye'den yurt dışına hekim göçü devam ediyor. TBB'nin yayımladığı tabloya göre hekimler ekonomik şartlar ve şiddet nedeniyle başa ülkelere göç ederken, New York Times ise hekim göçünün son 10 yılın en dikkat çeken ülkesinin Türkiye olduğunun altını çizdi.

Yasemin SALİH

Türkiye, dünya tıp tarihinin en büyük beyin göçünü yaşıyor. Uzmanlar, “Bugüne kadar dünyada böyle büyük bir hekim göçü yaşanmadı” derken, TTB çarpıcı bir tablo yayımladı. Tabloya göre son 10 yılda hekim ihracı 24 kat arttı. Gidişin nedeni ise ekonomik şartlar ve şiddet. Bilim ve sanat, gelişime uygun iklimlere doğru büyük bir yolculuk içinde. New York Times’ta yer alan makaleye göre, Türkiye özellikle son 10 yıldaki hekim göçüyle bu tablonun en dikkat çeken ülkesi...

17-18 Şubat’ta eylem var

Türk Tabipleri Birliği Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, hekim ihracında riskli bir dönemden geçildiğinin altını çiziyor. “Özellikle genç hekimler bize gelerek ‘İyi hal belgesi’ istiyorlar. Amaçları yurtdışına gitmek” diyen Fincancı, TTB’nin hekim göçüyle ilgili verilerinin dehşete düşürdüğünü söyledi. Sorularımız yanıtlayan Fincancı, meselenin arkasında çalışma şartları, ekonomik nedenler ve şiddet olduğunun altını çizdi. 8 Şubat’ta hekimler haklarını aramak için bir günlük grev yaptı. “Görevdeyiz” sloganıyla dikkat çeken hekimler, şartlarda bir düzelme olmazsa 17- 18 Şubat tarihlerinde grevi tekrarlayacaklar.

Dünyada bir ilki yaşıyoruz!

Konuyla ilgili DÜNYA'ya değerlendirmelerde bulunan Sağlık Danışmanı Prof. Melih Bulut, Türkiye'nin yaşadığı yoğunlukta bir hekim göçünün dünya tarihinde ilk olduğunu söyledi. "Hekimler elbette başka ülkelere giderler ama tüm dünya şu anda bizdeki hareketi konuşuyor. Çünkü bu büyüklükte bir kaçış hiç görülmedi" diyen Bulut, yaşanan hareketliliği "Sağlık çalışanlarının kitlesel göçü" olarak nitelendirdi. Bulut, sektördeki durumu şöyle anlattı: "Dünyada sağlık profesyonelliği anlamında tanımlanmış 40 meslek var. Türkiye, bunların tamamında dünya ortalamasının üzerinde yetenekler yetiştiriyor. Üniversitelerimiz bu konuda iyi. Bu nedenledir ki dünyanın her yerinden, her branşta hasta Türkiye'ye geliyor. Ayrıca yabancı öğrenci akını da var. Burada eğitim görüyor ama burada hizmet vermiyorlar. Öte yandan Batı dünyasında iyi yetişmiş sağlık profesyoneli açığı var. El üstünde tutuyorlar."

Rota Almanya, İngiltere, ABD

Pandemide, gelişmiş ülkelerin dışarıdan sağlık profesyonellerini kabul etme şartlarını esnettiklerini yine DÜNYA gazetesinde yazmıştık. Bu trend devam ederken, Türk hekimlere de büyük bir fırsat oluşturdu. Özellikle Almanya'nın, altı aylık bir Almanca dil kursunun ardından kolaylıkla çalışma lisansı verdiğini belirten Prof. Dr. Melih Bulut, şöyle devam etti: "Bu gençler zaten Türkiye'nin en zeki, en parlak beyinleri. Hepsi İngilizce biliyor. Kolaylıkla Almancayı da çözüyorlar. Amerika ve İngiltere bir zorlu bir sınavdan sonra lisans veriyor ama bu gençler onu da geçiyorlar. Ve İngiltere lisanslı hekimini el üstünde tutuyor. Çünkü Türk hekimlerinin kapasitelerinin çok yüksek olduğunu artık hepsi biliyor." TTB'ye Fas gibi ülkelerin büyükelçiliklerinden de "Hekim kabul kuralları" yazıları geldiğini belirten Prof. Dr. Fincancı, acil önlem alınmasını istiyor.

Özel sektör hassas değil

Tıp fakültelerinde öğrenci yetiştiren profesörler de tartışmaya katılıyor. Özel bir hastanede eğitim veren bir akademisyen, Türkiye'de hekimlerin kaybına topyekûn yanlış yaklaşıldığını ifade edeken şunları söylüyor: "Çok iyi bildiğimiz kurumlar dahi yeterli aksiyon göstermiyor. Sadece devlet değil özelden de kaçıyor insanlar. Bunun için proaktif politikalar belirlemek gerekiyor. Popülist davranışlardan devletin uzaklaşması lazım. Bilim insanı olma potansiyeli olan hekimleri ayırıştırıp el üstünde tutmalıyız. YÖK'ten tutun da Sağlık Bakanlığına özel hastane patronlarından

sanayiciye kadar herkesin bu işe el atması gerekiyor. Bu, hekime şiddetle sınırlı konu değil. Şiddet işin sosyolojik parçası. Bilimsel ekosisteme bütünsel bakmak gerekiyor.”

Hekim göçü 10 yılda 24 kat arttı

Yıllara göre giden hekim sayısı

Üç temel nedeni var?

Prof. Dr. Melih Bulut, hekim göçünün üç ana nedeni olduğunu söyledi. Bunların başına ise ‘İyi hekimlik yapmak için koşulların yeterli olmaması, özellikle halk sağlığında şartların uygunsuzluğunu’ koyuyor Bulut. İkinci olarak ise özlük haklarındaki eksiklikleri göstererek, “Getirilen performans sistemi çalışma barışını bozdu” diyor. Son dönemde artan sağlıkta şiddet de Prof. Dr. Bulut’un göçün nedenleri listesine koyduğu bir başlık. “Vatandaş sağlıkçısına sahip çıkmadı. Aslında sinirlendikleri sağlık sisteminin tamamı ama kişiselmış gibi gösteriliyor. Sağlık Bakanlığı konuyu üzerine alınmıyor. Güvenliği sağlamıyor. Hekimine sahip çıkmıyor” diyen Bulut, sağlıkta şiddet vakalarının basına yansıyandan daha fazla olduğunu altını çiziyor.

Rusya, Ukrayna için şartlarını açıkladı

Rusya, Ukrayna sınırındaki gerilimin azalması için Batılı ülkelere ve NATO'ya şartlarını açıkladı.

Rusya-Ukrayna sınırındaki gerilim devam ederken, Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova sınırdaki gerilimin azaltılması için Batılı ülkelere ve NATO'ya Rusya'nın şartlarını öne sürdü.

Sınırdaki gerilimin azalması için Batılı ülkelerin Ukrayna'ya silah yardımlarını kesmesini ve yabancı askerlerin Ukrayna'dan çıkması gerektiğini belirten Zaharova, NATO'nun da bölgede tatbikatlardan vazgeçmesi gerektiğini ifade etti.

Zaharova, "Batılı ortaklarımızın bu kadar çok dillendirdiği Ukrayna çevresindeki gerilimin çok hızlı bir şekilde azaltmanın mümkün olduğunu düşünüyoruz. Bunun için Ukrayna'ya silah sevkiyatlarını durdurmak, Batılı askeri danışman ve eğitmenleri bu topraklardan çekmek, Ukrayna ve NATO ülkelerinin ortak tatbikatlarını durdurmak ve ayrıca daha önce Ukrayna'ya teslim edilen yabancı silahları geri çekmek gerekiyor" dedi.

ABD basını tarafından Rusya'nın, Ukrayna'yı işgal edeceğine yönelik çıkan haberleri saçmalık olarak niteleyen Zaharova, "Ukrayna'ya saldıracağımızı ABD gazetelerinden öğreniyoruz. Kendimizi bu ülke ile ortak tarihe sahip bir halk olarak görürken ve üstelik bu gibi iddialar Kiev yönetimi ve Ukrayna Devlet Başkanı tarafından dahi eleştiriliyorken, nasıl saldırgan eylemler planlayabiliriz ki? Bu çok saçma" dedi.

Irak, Türkiye'den 500 megavat elektrik ithal edecek

Irak Elektrik Bakanlığı, ülkede elektrik kesintileri sorununa çözüm için yakında Türkiye'den 500 megavat elektrik alacaklarını bildirdi.

Irak Elektrik Bakanlığı görevini vekaleten yürüten Adil Kerim, Irak resmi devlet televizyonunda bir programa katılarak yaşanan elektrik kesintileriyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Irak'ta yeterli elektrik hizmeti verilmesi için Katar'dan gaz alımı görüşmelerinin sürdüğünü dile getiren Kerim, "İmkanlar el verirse 1 yıl ile 15 ay içerisinde Katar'dan gaz alımı konusu tamamlanmış olacak." dedi.

Suudi Arabistan ile de enerji (elektrik) anlaşması imzaladıklarını anımsatan Kerim, Suudi Arabistan'dan gelecek enerji hattının Ar Ar-Yusufiye hattı üzerinden olacağını söyleyerek, "Suudi Arabistan'dan ilk etapta alacağımız elektrik miktarı 500 megavat, sonrasında bu 1000 megavata çıkarılacak." ifadesini kullandı.

Ürdün ile de elektrik akış hattının bir yıl içerisinde tamamlanacağını kaydeden Kerim, bu ülkeden alınacak elektriğin Irak'ın batısındaki bölgelere aktarılacağını anlattı.

Kerim, elektrik hizmetindeki yetersizliğin giderilmesi için Türkiye'den de destek alınacağını belirterek, "Türkiye'den yakında 500 megavat elektrik ithal edeceğiz." diye konuştu.

İran gazının yetersizliği elektrik kesintilerini artırıyor

İran'dan şu an 8 milyon metreküp gaz geldiğini ve bunun elektrik üretimi için yetersiz olduğunu dile getiren Kerim, şöyle devam etti: "İran'dan gelen gaz sorununu çözmek için yakında bakanlıktan bir heyet Tahran'a gidecek. Irak'ın İran'a 1 milyar 692 milyon dolar borcu bulunuyor. İran gazının Irak'a yıllık maliyeti 4 milyar dolardan az. Geçtiğimiz yaz ayında İran'dan 1 megavat bile almadık."

Irak, uzun yıllardır elektrik hizmeti yetersizliğiyle boğuşuyor. Ülkenin birçok yerinde günde ortalama sadece 3 ile 5 saat ulusal elektrik verilebiliyor. Iraklılar, yıllardır elektrik tedarikini ücret karşılığında ve sınırlı miktarda mahalle jeneratörlerinden temin ediyor. Söz konusu jeneratörlerin ülkedeki çevre kirliliğini ve hastalıkları artırdığı biliniyor.

Tarım yazarı olmamı Nezih Demirkent istedi

Ali Ekber YILDIRIM

10 Şubat 2022 Perşembe

Tarım yazmaya 26 yıl önce başladım. Tarım yazarı olmamı, bu alanda uzmanlaşmamı sağlayan, Dünya gazetesinin kurucusu Nezih Demirkent'ti.

Basın tarihimizin simge isimlerinden Nezih Demirkent, bundan 21 yıl önce 11 Şubat 2001 günü yaşama veda etti. Özellikle 2000 yılından sonra doğanlar O'nu tanımıyor olabilir. Bu nedenle Nezih Demirkent hakkında kısa bilgi vermek isterim.

Nezih Demirkent, 1930 yılında İstanbul'da doğdu. Haydarpaşa Lisesi ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olan Demirkent, gazeteciliğe 1950 yılında Son Saat Gazetesi'nde spor muhabiri olarak başladı. Yeni Sabah Gazetesi'nde spor yazarlığı, spor sayfası yönetmenliği, yazı işleri müdürlüğü yaptı. 1964 yılında, Türkiye'nin ilk ofset basım günlük yayın organı Yeni Gazete'nin yayın yönetmenliğini üstlendi.

Hürriyet Gazetesi'nde 1970-1981 döneminde genel yayın yönetmenliği ve genel müdürlük görevlerini yürüttü. Hürriyet Gazetesi'nden ayrılırken siyasi yayın organı olan Dünya Gazetesi'ni alarak 1981 yılında ekonomi gazetesi olarak çıkarmaya başladı. Dünya 41 yıldır yayın yaşamını kesintisiz sürdürüyor.

Gazeteciliğinin yanı sıra spor ve sosyal alanlarda da çok aktif olan Nezih Demirkent, Haydarpaşa Lisesi'nde basketbol, voleybol ve hentbol takımlarında, Moda Spor Kulübü'nün basketbol ve voleybol takımlarında oynadı. Voleybol antrenörlüğü, Güreş Federasyonu üyeliği, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkan Yardımcılığı görevlerini başarıyla yerine getirdi.

Türkiye Spor Yazarları Derneği'nin kurucularından olan Demirkent, 1982 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti başkanlığına seçildi ve 10 yıl bu görevi sürdürdü. Basın Senatosu Başkanlığı, İstanbul Sanayi Odası Meclis üyeliği yaptı. Manisa Celal Bayar Üniversitesi kendisine fahri doktora unvanı verdi.

Sayfa Sayfa Gazetecilik, Medya-Medya, Salı Yazıları (Medya-Medya 2), Son Salı Yazıları (Medya-Medya3) kitaplarını yazdı.

Tarımın geleceğini yıllar öncesinden gördü

Nezih Demirkent, bir çok gazetenin, gazetecinin yıllarca görmezden geldiği tarımın, ülke için, dünya için ne kadar önemli olduğunu bundan yıllar öncesinden görmüş ve 1985 yılında 4 Mevsim adıyla bir tarım dergisi yayınlamıştı.

DÜNYA Gazetesi İzmir Temsilciliği'nde stajyer muhabir olarak göreve başladığım 1988 yılında yazdığım haberler dikkatini çekip de gazetenin merkezinde, İstanbul'da çalışmamı söylediğinde henüz mesleğin ilk basamaklarındaydım. Çok sevdiğim İzmir'den kopmamak ve hiç bilmediğim İstanbul'a gitmemek için bahaneler ürettiğimi görünce, gazetenin İzmir Haber Müdürlüğünü yaptığım 1996'da tarım konusunda uzmanlaşmamı ve bu konuda gazeteye yazı yazmamı istedi.

Çocukluğum Tunceli'de tarlada, bağda, bahçede geçti. İzmir'de okuduğum Ege Üniversitesi'nin 3. sınıfına kadar da çiftçilik yapan aileme yardım ettim. Tarım yazıları yazmak düşünmediğim bir alandı.

Bu nedenle Nezih Bey tarım yazmamı istediğinde "ben yazayım ama kim okuyacak" diye verdiğim yanıtın anlamsızlığını sonradan görecektim. DÜNYA Gazetesi o yıllarda tarım haberlerine yer verirdi. Fakat tarım yazarlığı bambaşka bir şeydi.

Sadullah Usumi'den başka tarım yazarı yoktu

Nezih Bey'in tarım yazmamı söylediği 1996'da yaygın medyada Cumhuriyet gazetesinde "Çiftçi Dostu" adıyla köşe yazarı Sadullah Usumi'den başka tarım yazarı yoktu.

Nezih Bey, Türkiye için tarımın ne kadar önemli olduğunu uzun uzun anlattıktan sonra "Köylüler gazete okumuyor diye onların dertlerini yazmayacak mıyız? Biz gazeteciyiz her kesimin sorunlarını, dertlerini yazarak gündeme taşımamız lazım. Ayrıca, tarım demek sadece tarlada çapa yapan köylüler değil. Bunun ilacı, gübresi, tohumcusu, bankacısı, dış ticareti var. Nüfusun yarısı tarımda ama tarımı yazan bir tek Sadullah Usumi var. O da benimle yaşıyor, yarın ölse tarımı yazacak kimse kalmayacak" dedi.

Heyecanla ve biraz da endişeyle kendisini dinlerken devam etti. "Sen bu konuda kendini geliştirir, uzmanlaşırsan yarın öbür gün herkes sana danışır. Tarımı iyi bilen gazeteci olursun. Gazetenin başına bir şey gelse bir tarım mecmuası çıkarır ekmeğini oradan kazanırsın. Geleceğin garanti olur."

Tarım medyanın gündeminde

Nezih Bey, tarım konusunda o gün ne dediyse geçen zaman sürecinde tamamı gerçekleşti. Öngördüğü gibi tarım Türkiye ve dünya için en önemli sektörlerden birisi oldu. O yıllarda tarımı ekonominin sırtında yük olarak görenler, tarımın sorunlarını

dile getirmeyi “popülizm” olarak damgalayanlar, çiftçileri kapısının önünden geçirmeyen bankalar, “köylü” diye küçümseyen, tavır takınanların hepsi bugün tarımcı oldu. Tarım hemen herkesin gündeminde. Buna bağlı olarak tarımın da güçlü bir medyası oluştu. Dergiler, tematik kanallar, yaygın medyada gazete ve televizyonlar tarıma artık geniş yer veriyor.

Koronavirüs pandemisi ile birlikte tarımın gıdanın önemi her zamankinden daha çok arttı. Sosyal medyada, televizyonlarda tarım üzerine tartışmalar yapılıyor. Bu işe gönül veren, araştıran, okuyan, çiftçiyle, sanayiciyle, ihracatçıyla konuşarak en doğru bilgileri verenler olduğu gibi, yalan yanlış bilgi verenler de var. Her alanda olduğu gibi tarımda da doğru bilginin önemi her zamankinden daha çok arttı.

Tarım olmazsa ne olur?

Muhabirlikten gazete sahipliğine uzanan yaşamı boyunca ülkenin sorunlarıyla bu kadar dertlenen, spordan kültüre, ekonomiden gazetecilerin örgütlenmesine kadar her alanda insanların yaşamına dokunan, Anadolu sevdalısı Nezih Demirkent’in verdiği örnek mücadeleyi, Anadolu’da üretim için gösterdiği çabanın önemini bugün çok daha iyi anlıyoruz.

Dünya gazetesinde 1 Ekim 1998’de yazdığı “Tarım olmazsa...” başlıklı yazısı sanki bugün yazılmış gibi güncelliğini koruyor. Yazının bir bölümü şöyle:

Tarım olmazsa...

(...)

Yakın zamana kadar tarım ülkesi olan Türkiye’de şimdi sektör dertli. Hayvancılığı yok ederek Doğu’yu perişan edenler, şu günlerde tarım sektöründen yükselen seslerle de meşgul değiller. Zeytinyağı ile uğraşanların önemli sorunu var. Pamukta üretici sokağa döküldü, pancar ekicisi dertli. Bakliyatla bugüne kadar yaşanmamış olaylar gündeme geldi. Özetle nereye el atsanız sorunla karşılaşıyorsunuz. Çünkü bir tarihlerde kendi ihtiyacını karşılayan Türkiye, şimdi ele güne muhtaç hale geldi veya getirildi. Bunun bilinçli yapıldığını ileri sürenler bile var. Tarıma destek verdiklerini sananlar, aslında köstek oluyorlar. Partizanlık ülkeyi sarınca üç beş kişinin cebine beş on kuruş koymayı yeterli görenler köylüyü perişan ettiler.

Tarımın zor bir sektör olduğu aşikar. Bizim vatandaşımızın toprağa bağlı olduğu da malum. Sanayileşme uğruna, tarımın ihmal edildiğini itiraf etmek gerekiyor. Zira bu sorunları çözmek için kafa yormak gerekiyor, çalışmak şart oluyor. Bir kaç kişinin mutluluğu yetmiyor. Nitekim bir üretici, “Artık fasulye ve nohut yemek lüks haline geldi, bir tarihlerde bolca ihraç ettiğimiz mercimeği bile satın almaya başladık. Bunun nedeni tarımda gerçekçi politikaların izlenmemesi diyerek dertlerini ortaya koyarken, Tarım Bakanı’ndan ve bakanlıkta çalışan uzman kişilerden şikayet etti. “Onları Allah’a havale ettim” diyerek sözünü noktaladı.

Partizanlığın bu boyutlarda geliştiği bir ülkede, ciddi konuların tartışılması düşünülemez. Tarımın sadece fındık veya fıstık olmadığını öğrenmek gerekir. Bunu bilmezseniz ülkenin dört bir yanından yükselen sorunlardan da rahatsız olmazsınız. Türkiye tüketen toplum olsa da önce kendisi için gerekli olanı üretmelidir. Aksini düşünecek bir devlet olur mu? "

Ölümünün 21. yılında Nezih Demirkent'i saygıyla, minnetle anıyorum. Nezih Bey'in ölümünden sonra kızı Didem Demirkent, O'nun en büyük eseri olan DÜNYA Gazetesi'ni ekonomik krizlere, zorluklara rağmen aynı çizgide yayın yaşamını sürdürmesini sağladı. Kendisine şükran borçluyuz. Nezih Bey'in öğrencileri ve gazetenin emekçileri olarak DÜNYA Gazetesi'ni yaşatmayı, siz okurlarımıza doğru bilgi ve haberleri ulaştırmayı görev biliyoruz.

Prof. Dr. Işın Demirkent'i saygıyla anıyoruz

Dünya Gazetesi'nin kurulmasında çok büyük emeği olan Prof. Dr. Işın Demirkent yine bir şubat günü 3 Şubat 2006'da yaşama veda etti. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Ortaçağ Tarihi Kürsüsü'nde asistan olarak başlayan tarih araştırmaları serüveni onu kendi alanında dünyanın en önemli tarihçilerinden biri yaptı. Ortaçağ Tarihi Anabilim Dalı Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu asil üyeliğinin yanı sıra uluslararası tarih kurumlarında görevler üstlendi. Haçlı Seferleri, Haçlı Devletleri ve Bizans İmparatorluğu konusunda dünyanın sayılı uzmanlarından. Eserleri ile iz bırakan Nezih Demirkent'in eşi Prof. Dr. Işın Demirkent'i ölümünün 16.yılında, saygıyla anıyorum.

İlk ekonomi gazetecisi; Fasih İnal

Dünya gazetesine değer katan bir başka usta isim, Türkiye'nin ilk ekonomi gazetecisi olarak bilinen Fasih İnal'dı. Fasih Bey, 15 Şubat 1998'de yaşama veda etti. Saygıyla anıyorum. En karmaşık konuları bile en anlaşılır, yalın bir dille yazardı. Mevzuat konularında, tekstil, madencilik ve diğer birçok alanda uzman gazetecilik yapan Fasih İnal, yaşamının sonuna kadar amatör ruhunu yitirmeden yazılarını ustalıkla kaleme aldı.

Demirkent Ödülleri 11 Şubat'ta verilecek

Demirkent Eğitim ve Araştırma Vakfı, her yıl Dünya Şirketler Grubu kurucusu Nezih Demirkent ve eşi Prof. Dr. Işın Demirkent adına "Demirkent Ödülleri" veriyor. Bu yıl da iletişim, tarih ve sosyal farkındalık oluşturulmasına katkı olmak üzere 3 ana dalda ödül verilecek. "Demirkent Ödülleri", topluma yarar sağlayacak çalışmaları özendirmeyi, iletişim, ekonomi, tarih ve eğitim alanlarında araştırmalar yapılmasına katkı sağlamayı amaçlıyor. Bu yıl ödüller 11 Şubat 2022'de İş Sanat Kültür Merkezi'nde saat 19.00'da düzenlenecek törenle verilecek.

Her şey seçim için, her şey seçim için!

Alaattin AKTAŞ

10 Şubat 2022 Perşembe

✓ *İnsan zaman zaman düşünmeden edemiyor: "Ekonomide böylesine bir darboğaza yanlış politikaların sonucu mu girildi, yoksa bütün bunlar bile isteye, özellikle mi yapıldı?"*

✓ *Faiz indirilince kurun artacağı, kur artınca enflasyonun hızlanacağı bilinmiyor olabilir mi? Seçime yüksek enflasyonla gidilmek istenmeyeceğine ve zamlar bir ölçüde de olsa geri çekildiğine göre "Ölümü göster sıtmaya razı et" politikası mı güdülüyor?*

✓ *Ve son hamle olarak çok yüklü bir faiz artışı gelirse kimse şaşırmasın.*

Başlıktaki vurguyu askerlik yapmış olanlar iyi bilir. “**Her şey**” daha sert, daha vurucu söylenir. Tabii ki seçim sözcüğünün yerinde de orijinalde vatan vardır.

Son aylarda yapılanlara bakınca her adımın seçime hazırlık amacıyla atıldığı ama çok değişik bir seçim stratejisi izlendiği düşüncesine kapılmamak mümkün değil.

Acaba paranoyak olduk ve her uygulamada bir komplo teorisi mi arıyoruz yoksa yapılmak isteneni gördüğümüzü mü sanıyoruz?

Daha önce de birkaç kez sorduk... Ekonomide eylül ayına kadar harikalar yaratmıyorduk, tamam; ama en azından toplum son dönemde olduğu gibi derinden sarsılacak ölçüde sıkıntı da yaşamıyordu. Şimdi sorsanız “**Ekonomik yönden bugünlerde mi daha iyi durumdasınız, yoksa geçen yıl ağustosta, eylülde mi daha iyi durumdaydınız**” diye, ne yanıt alınacağı o kadar açık ki... Ekonomi eylülde bugüne, beş ayda bu cendereye nasıl girdi?

Yanlış adımlar atıldığı, yanlış kararlar verildiği için mi?

Yoksa bütün bu olan biten bilinçli bir tercihin sonucu mu?

Kulağa tuhaf geliyor değil mi; belki de **“Niye vatandaşı eziyete sokmak istesinler”** diye düşünüyorsunuz.

Ölümü görünce sıtmaya razı oluveriyor insan çünkü.

Ne ölçüde kendiliğinden gelişti, ne ölçüde organize edildi bilemeyiz ama dolar 18 liradan 12-13 liraya indi diye davul çalıp halay çekenler de olmuştu, unutmayalım. Belli ki onlar da **“Neyse ki ölmedik”** diye pek mutlu olmuşlardı.

BAZ OYUNU!

Öğrencilikte ve askerlikte çoğumuz yaşamışızdır.

Bir öğretmen ya da bir komutan vardır, öğrencilere ve askerlere genellikle ılımlı davranır; onun tarzı bellidir, arada sert bir davranış sergiledi mi çok şaşırtır.

Bir başka öğretmen ya da komutan vardır; hep sert davranır, haklı ya da haksız göz açtırmaz. Ama bu kişi bir gün iyi bir davranış sergiledi mi, bir gün ılımlı bir harekette bulundu mu karşısındakilerin yüzünde güller açar, pek bir mutlu olurlar.

İlîmlî olanın sertlik sınırı, yani bazı 50’dir; 60’a çıktı mı şaşıır, biraz da hayal kırıklığına uğrarsınız.

Diğîrinin sertlik bazı 80’dir, 70’e indi mi pek mutlu olursunuz.

İşte bu yaklaşım şimdi ekonomiye uyarlanıyor gibi. Sertlik derecemizi, yani zamlarımızı yükselttik yükselttik; şimdi biraz indirip boğazını sıkığımız tüketiciye biraz nefes alma olanağı sağlıyoruz.

Çoğu tüketici de **“Benim nefesimi de bunlar kesmişti”** diye düşüneneğine boğazındaki elin biraz gevşemesiyle mutlu oluyor.

FAİZİ DÜŞÜRENLER OLACAKLARI BİLMİYOR MUYDU?

Tüm dünyada fiyatlar artarken, hemen hemen tüm ülkeler faizleri yukarı çekerek enflasyona karşı önlem almaya girişmişken biz neyimize güvendik de faizi indirdik?

Hadi eylülde ilk indirimi yaptık, hataydı; niye ekimde, kasımda, aralıkta da indirime devam ettik?

Faizi aşağı çekenler, bunun kurları zıplatacağını bilmiyor muydu yani?

16 Aralık’ta faizi indirdikten sonra kur yükselmeye devam ederken, 19 Aralık Pazar günü bile faizin daha da düşeceğini söyleyerek kurun biraz daha tırmanmasına yol açtık. Belki de sağladık demek daha doğru! 19 Aralık’ta bunları söyledikten, adeta kur

artışının önemli olmadığını ima ettikten sonra ne diye tutup ertesi gün, yani 20 Aralık'ta kur korumalı mevduat uygulamasıyla kuru aşağı çekmeye çalıştık.

Sakin daha sert davranmaya çalışan öğretmen ya da komutan gibi kur korumalı mevduat uygulaması öncesinde kurun daha da yükselmesi için çaba göstermiş olmayalım. Öyle ya son faiz indiriminin yapıldığı 16 Aralık'ta 15 dolayında bulunan dolar kurunu bu düzeyden 12-13'e indirmek mi daha çarpıcı olurdu, yoksa 18 aşıldıktan sonra 12-13'e inilmesi mi daha çarpıcı oldu.

Öyle ki faizi düşürmenin kuru böylesine artırmaya yetmediği aşamada sözlü müdahaleler devreye girdi.

Sahi niye yaptık bunu, kuru niye daha da artırdık?

Düşüş çok daha çarpıcı görünsün diye olabilir mi?

SIRA ZAMLARI GERİ ÇEKMEYE GELDİ

Elektrik zammı... Hep söylüyoruz; değil ocak ayının ya da 2022'nin, son yılların en büyük zammıdır. Vatandaş her yönüyle vurmuş bir zamdır bu. Konutlar dışında esnafı, sanayiciyi, tüm işyerlerini, herkesi...

İlk geri adım konutlardaki tüketim için atıldı, biliyoruz. Şimdi yeni bir düzenleme geliyor. Bu sefer ağırlık esnaf ve sanayiciye verilecek gibi. Belki konutlar için de yeni bir düzenleme yapılır. Bakmayın geri adım dediğimize; yapılan aslında sertlik katsayısını biraz azaltmak. Önce örneğin yüzde 100 zam yap, sonra zam oranını yüzde 75'e indir. Vatandaş da mutlu olsun!

Sizce kaç kişi **“İndirimli halinde bile yüzde 75 zam var”** demeye devam edecek, kaç kişi “Helal olsun, bak nasıl da indirim yaptı” diye hem avunacak, hem de zammı ve indirimi yapanları savunacak?

Dedik ya; ölümü göster, sıtmaya razı et!

BİR TAŞLA İKİ KUŞ!

Bu politikayla birden çok kazanım elde ediliyor. Bir kere **“indirim yapıldığı”** izlenimi uyandırılıyor.

İkincisi de, aslında zam yapılarak, hem de çok yüklü oranda zam yapılarak baz etkisinin avantajından yararlanılmak isteniyor.

Türk halkı olarak, fiyatların düzeyi kadar, belki ondan daha çok son dönemdeki fiyat artış hızına odaklanıyoruz. Yüksek oranlı zamlar yapıp sonrasında daha düşük oranlarda kalınması da enflasyon düşüyor algısı yaratıyor.

Bazı çok bilmişlerin(!) dediği gibi aylık artışın örneğin yüzde 5'ten 4'e inmesi fiyatların gerilediğini göstermiyor; fiyatların artış hızının gerilediğini gösteriyor.

SON HAMLE, FAİZ ARTIŞI!

Uygulanan bu dolambaçlı politikalarla düze çıkmamız mümkün değil. Yalnızca zaman kazanıyoruz, bunu görelim.

İki gündür altını çize çize yazıyoruz; nisan geldiğinde ne olacak? Kur korumalı mevduatta vade dolduğunda vatandaş ne yapacak? Bu hesaplardan yoğun bir çıkış yaşanırsa, nasıl bir politika izlenecek, belli mi?

Ayrıca Merkez Bankası döviz diye diye nereye saldıracağını bilemez halde. Bu bile tek başına ne kadar sıkıntı içinde olduğunu bir göstergesi.

FAİZ ARTIŞI KAÇINILMAZ GİBİ...

Takvim sanki şöyle oluşturulmuş gibi görünüyor...

Nisana kadar bu şekilde idare ederiz.

Nisandan sonra turizm gelirleriyle döviz arzı artar, rahatlarız.

Sonbahar geldiğinde normal zamanında yapılacak seçime artık dokuz ay kalmıştır. Erdoğan'ın üçüncü kez adaylığı konusunda sorun çıkarsa Meclis erken seçim kararı alır ve Erdoğan'a böylece bir kez daha aday olma yolu açılır, yani seçim hazirandan önce yapılır. Bu durumda sıra son hamleye gelir. Biraz da seçim takvimine bağlı olarak o son adım atılır:

“Biz Türkiye’yi dünyadan soyutlayamayız, bugünün şartları farklı, her ne kadar faize karşıysak da Türkiye’nin bugünkü menfaatlerini gözetererek istemesek de faiz artışına gidiyoruz...”

Böyle bir gerekçe üretir ve politika faizini çok yüklü oranda, en az 10 puan, hatta belki daha fazla artırırız.

Bunu yapınca dolar o günlerde hangi düzeyde olursa olsun üçte bir kadar düşer.

Bunun etkisiyle akaryakıt fiyatlarında çok önemli bir indirim olur. Hatta akaryakıttan alınan vergilerin bir kısmından yine vazgeçilebilir.

Fiyatlar aylık bazda kayda değer oranda geriler; hele hele geçen yılın aralık ayındaki yüksek oran devreden çıkınca yıllık oranda da çok yüklü düşüş sağlanır.

Davullar çalınır, halaylar çekilir; böyle bir ortamda da sandığa gidilir...

Kura el freni nereye kadar?

Şeref OĞUZ

10 Şubat 2022 Perşembe

Ve **hangi maliyetle**? Acaba **kaç balata** daha yakacağız? Zira kendi doğal seyrinde duramıyor kur. **Arazi meyilli** ve enflasyon eğimi daha da artacak. **El freni maliyetli mi**? Evet... Doları **6,85 TL**'de 75 gün tutmanın maliyeti bize **140 milyar \$**'a patlamıştı. Peki ya şimdiki kur istikrarının (!) maliyeti?

Mayıs'tan bu yana faizi **500 baz puan** indirerek tetiklenen kur, 20 Aralık'ta **18 lirayı** aşınca, Kur Korumalı Mevduat (**KKM**) icat ettik. Şapkadan çıkardığımız tavşan, mevduat sahibine ilginç geldi ki bir gecede dolar **11 liralara** iniverdi. Yetmedi, **KKM faizi %17** ile kurdan korunaklı hale getirildi.

KUR NEDEN 13-14 BANDINDA SABİTLENDİ?

Hükümetin kafasında bir **13-14 lira bandı** var. Neden bu aralık seçildi? Belki de dış ticaret için **hesap edilmiş** optimizasyondur. Nitekim geçen yıl **14 lirayı** her aşma teşebbüsünde **5 kez** Merkez Bankası müdahalesi gördük. İşe yaramayınca **KKM, işyerlerine ve yurtdışına** doğru genişletildi.

Anlaşılan Cumhurbaşkanı'nın "**düşük faiz yüksek kur**" dediği **yeni ekonomi stratejinde** düşük faiz derken **tek hane kısılları**, yüksek kur derken "**o kadar da yüksek kur değil**" kastediliyormuş. Faizde indirim molası da bu niyetin dışavurumu gibi... **Tek haneyi bulsun, yeter**. Ama dolar 14 lirayı aşmasın.

ALINAN TEDBİRLER NEDEN YETERLİ OLMAYACAK?

1-Enflasyon varken kuru tutmak teoride olsa bile pratikte pek mümkün değil.

2-Emtia fiyatları küresel arenada yükselmeye devam ediyor

3-Dünyadaki enflasyon dalgası bizi de etkiliyor.

4-Yetmezmiş gibi FED'in faiz artışı da Mart'tan itibaren "**faiz ithalatı**" baskısı oluşturacak.

5-Oyun sürecinde kural değiştirilmez. Sürekli kural değiştirirsen piyasa oyuncuları sana güvenmez.

İKİ SORU İKİ CEVAP

Kuru nasıl tutarsın?

1-Rezervin vardır; harcarsın, 2-Kambiyo rejimini değiştirirsin döviz taşımayı kısıtlarsın, 3-Piyasaya güven verirsin, 4-CDS'lerini indirecek yapısal reform adımları atarsın, 5-Enflasyonu düşürürsün.

Kuru nasıl zıplatırsın?

1-Enflasyon verileriyle oynarsın, 2-İnsanları döviz bozdurmaya zorlarsın, 3-Sürekli para basarsın, 4-Sık sık yasa değiştirir, işe yaramaz paketler açıklarsın, 5-Faizleri NAS sayıp indirir, durursun.

NOT

BOŞALTIN ÜLKEYİ, BİR ŞEY DENİYORUZ

Aman kimseler duymasın, iktisat teorilerini bir yan atın. **Elektrikleri** kapatın, **doğalgaz** vanalarını kısın, **gıda** filan da almayın, fazlaca da mırın kırın etmeyin. **Enflasyon canavarını tuş edecek**, ihracatı, üretimi, büyümeyi istihdamı arttıracak **bir formül bulduk**.

Fakat **çalışıp çalışmadığını anlamak için Ar-Ge şart**. Düşük faiz yüksek kur stratejisini dünyada uygulayıp **hayatta kalan var mı** bilmiyoruz. Ama biz bunu deneme kararı aldık. **Tutarsa yaşadık**. Peki ya tutmazsa? **Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir...**

Meraklısına bir dip not; Ekonomide inovasyon, kriz zamanlarında değil, normal süreçte yapılmalıdır.

Abdulkadir Selvi

Akşener ile Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı adaylığı konusunda anlaştı mı?

10 Şubat 2022

Henüz Rusya-Ukrayna krizi çözülemedi ama muhalefet liderlerinin hangi sırayla oturacağı sorunu aşıldı. Muhalefet liderleri 12 Şubat'ta Çankaya Belediyesi'ne ait Ahlatlıbel'de yuvarlak masada çalışma yemeği yiyecekler.

Ahmet Davutoğlu'nun son günlerdeki atakları ile Millet İttifakı'nın adı, cumhurbaşkanı adayı konusunda küçük çaplı bir kriz yaşanmıştı. Henüz aşılmış değil ama Davutoğlu'nu frenleyecek bir adım geldi.

Kılıçdaroğlu, diğer liderlerle buluşma öncesinde salı günü akşam saatlerinde Meral Akşener'i ziyaret etti.

Kılıçdaroğlu ve Akşener, Millet İttifakı'nın iki büyük partisinin liderleri. Bir anlamda Millet İttifakı ikisinin omuzlarının üzerinde yükseliyor. Diğer partiler ise destek unsurları görevini görüyor. Cumartesi günü 6 lider masaya oturmadan önce Kılıçdaroğlu ve Akşener'in yaklaşımları belirleyici olacak.

KULİSLERDEN ÇIKAN BİLGİ

Davutoğlu'nun taleplerine geçmeden önce Kılıçdaroğlu ile Akşener görüşmesine ilişkin olarak kulislere yansıyan iki noktaya değinmek istiyorum. İki liderin ittifak içinde güç birliği yapma kararı aldığı söyleniyor.

1- Millet İttifakı'nın hedeflerini CHP ve İYİ Parti belirleyecek. Küçük partilerin Millet İttifakı'na yön vermesine izin verilmeyecek.

2- İki liderin Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı konusunda anlaşmaya vardıkları söyleniyor. Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı adayı, Meral Akşener fiili başbakanlık görevini yerine getirmek üzere birinci cumhurbaşkanı yardımcısı.

İKİ NOKTA

Ben bu konuda biraz daha ihtiyatlı olunması kanaatindeyim. Henüz yürüyen bir süreç var. O nedenle acele edilmemesi gerektiği kanaatini taşıyorum. **Akşener**'in, **Ekrem İmamoğlu** konusunda bir angajmanı bulunuyor. **İkinci Fatih**'e benzetti, yüzünde Rabbi Yessir'i gördü, çalışmalarının cumhurbaşkanlığı seçiminde önemli olduğunu söyledi. Bu bir.

İkincisi ise **Akşener**'in ortaya koyduğu bir ölçü var. "**Seçilecek aday**" olsun diyor.

KILIÇDAROĞLU'NUN ÇIKIŞI

Ama bir de açık kapı var. Eğer **Kılıçdaroğlu** CHP'nin tek adayı olursa, **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** CHP engeline takılırlarsa **Akşener**'in elinde çok fazla seçenek kalmaz.

Bir süredir Millet İttifakı'nın ortak adaylığı için çaba gösteren **Kılıçdaroğlu**, çok önemli bir hamle yaptı. **Erdoğan**'ın üçüncü cumhurbaşkanı adaylığı konusundaki tartışmalar üzerinden kendi adaylığını garantiye almaya dönük bir çıkış yaptı.

"Erken seçim olsun ve Erdoğan karşıma çıksın. Onu sandıkta göndereyim" dedi.

Kılıçdaroğlu, şimdiye kadar cumhurbaşkanı adayının kriterlerini açıklıyordu. "**Popstar seçmeyeceğiz**" diyerek İmamoğlu'nun önünü kapatırken, devleti bilmeli, siyasetten gelmeli diyerek kendini tarif ediyordu. Bir tek adı **Kemal**, soyadı **Kılıçdaroğlu** olsun demediği kalmıştı. "**Erdoğan karşıma çıksın**" diyerek onu da ilan etti.

Ama bakalım bunu Millet İttifakı liderlerine kabul ettirebilecek mi?

KİM KİMİ İSTEMİYOR?

Oturdukları masada tablo şu.

Meral Akşener, **Ekrem İmamoğlu**'nu destekliyor.

Ama **İmamoğlu** olmazsa **Kılıçdaroğlu**'nu destekleyebilir mi? Son görüşmede anlaştıkları yönündeki kulislere biraz önce paylaştım.

Temel Karamollaoğlu, **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener**'in aday olmasını istemiyor. Parti liderleri aday olur ama kazanamazlar. Onun için muhafazakâr kesimin de oyunu alacak bir isim olması lazım görüşünde. **Karamollaoğlu** henüz bir isim önermedi.

Ali Babacan ise mümkün olursa kendisinin cumhurbaşkanı adaylığını planlıyor. Ama bu imkânı bulamazsa önerilecek isimleri tartışmaya hazır. **Babacan**'ın, **Abdullah Gül** fikrinden vazgeçtiği söyleniyor.

Gültekin Uysal, henüz cumhurbaşkanı adaylığı konusunda rengini belli etmedi. Ortak bir aday çıkarılamazsa parti liderlerinin cumhurbaşkanı adayı olabileceğini savunuyor.

ALEVİ VE KÜRT ADAY

Ahmet Davutoğlu'na ise ayrı bir parantez açmak gerekiyor.

Davutoğlu, Kılıçdaroğlu ve Akşener'le yedikleri yemekte cumhurbaşkanı adaylığı konusunda bir araştırma yaptıklarını belirtip **Kılıçdaroğlu**'na nazik bir şekilde aday olmayın demişti. **Davutoğlu**, yaptıkları araştırmaya göre Türk halkının Sünni ve Türk bir cumhurbaşkanı adayı istediğini, Alevi ve Kürt adaya destek vermediğini ifade etmişti. **Davutoğlu**, CHP seçmenin önemli bir bölümünün de Alevi ve Kürt adaya oy vermediğini öne sürmüştü.

Davutoğlu'nun Millet İttifakı'nın isminin yeniden belirlenmesi ve partisinin Meclis'e en az 20 milletvekili ile grup kuracak sayıda girmesi için formül oluşturulması önerisi ise ittifakı zorlayacak gibi gözüküyor.

KİM BELİRLEYİCİ OLACAK

Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda şimdiye kadar peşrev yapılıyordu, asıl süreç bundan sonra başlayacak. Ama sürecin seyrinde **Kılıçdaroğlu ve Akşener**'in tavrı belirleyici olacak.

CEMEVLERİ ÇALIŞMASI NE DURUMDA

CEMEVLERİNİN elektrik faturası konusu gündeme geldi ama asıl, iktidarın cemevleriyle ilgili yürüttüğü bir çalışma var.

Cemevlerinin elektrik faturasının çözümü yönünde ilk adım 10 gün içinde atılacak. Ama sadece cemevleri değil, dernekler ve vakıflar da bu kapsama alınacak.

Ayrıca ticari işletmelerin yükünü hafifletmek için kademeli sisteme geçilmesi seçeneğinin üzerinde duruluyor.

Enerji Bakanı **Fatih Dönmez**, çalışmanın yapıldığını doğruladı, tamamlanınca kamuoyuna açıklanacağını ifade etti.

Ancak cemevleriyle ilgili tek çalışma bu değil. Hatırlarsanız Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, 25 Ekim tarihinde Kabine Toplantısı'ndan sonra, **"Bugünkü Kabine gündemimizde talimatımızla ülkemizin 58 ilinde 1585 cemevi ziyaret edilerek hazırlanan kapsamlı bir çalışmayı görüştük"** demişti.

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, Kültür ve Turizm Bakanı **Mehmet Nuri Ersoy** ve AK Parti Genel Başkan Vekili **Numan Kurtulmuş** cemevlerini ziyaret etmişti. İçişleri

Bakanı **Soylu**'nun danışmanı **Ali Arif Özzeybek** de cemevlerini ziyaret ederek kapsamlı bir çalışma yapmıştı.

HAK TEMELLİ AÇILIM

Bu kez hak temelli bir açılım söz konusu.

1) Cemevlerinin ibadethane sayılması talepleri söz konusu. Ama Kabine'deki eğilim cemevlerinin '**Kültür Merkezi**' statüsüne kavuşturulması yönünde.

2) Cemevlerinde görevli olan dedelere ve cemevi görevlisine maaş bağlanması.

3) Cemevlerinin elektrik ve su giderlerinin devlet tarafından karşılanması.

Ekim ayındaki Kabine toplantısında Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, cemevleriyle ilgili çalışmanın olgunlaştırılmasını istemişti. "**Yeniden görüşelim**" demişti. Sanıyorum ilkbaharla birlikte cemevleri konusu yeniden gündeme alınacak. Burada en önemli zorluklardan biri Alevi grupları arasındaki derin görüş ayrılıklarının bulunması. Ama bu tür sorunlar elbette olacaktır. Türkiye'nin huzuru için bu adımların atılması gerekiyor. Çünkü bu konuda, geçmişte büyük acılar yaşadık. Ağır bedeller ödedik.

Esfender KORKMAZ

Bu faizle ekonomik buhran derinleşir

10 Şubat 2022 Perşembe

Dolar aylık olarak eksi yüzde 10,14 reel kayıp getirdi.

Aralık 2021 ayında ortalama olarak dolar kuru 13,5699; Ocak 2022'de 13,5471'dir. Kur artışı olmadığı için TL, aylık bazda Ocak enflasyonu kadar değer kazandı.

Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksi de Aralık 2021'de 47,90 iken Ocak 2022' de 52,89'a yükseldi. (100 denge kurudur. 100 altı TL'nin ne kadar düşük değerinde olduğunu gösterir.)

Yıllık bazda ise dolar yüzde 23,08 oranında reel getiri sağladı. Demek ki kur artışı yıllık enflasyonun çok üstünde oldu.

Reel kur hesabında dengenin korunması için dolar kurunun TL enflasyonu eksi dolar enflasyonu kadar artması gerekir. Ama dolar/ TL kuru dengede değil.

Ocak ayında TÜFE bazlı reel kur endeksinin 52,89 olması, TL'nin yüzde 47 oranında daha düşük değerinde olması demektir. Bunun içindir ki enflasyona rağmen TL'nin değeri daha fazla düşmüyor. Yani kur artmıyor. Kurun artması için hükümetin 2021'in son aylarında olduğu gibi Merkez Bankası'na ve faize yeniden aşırı müdahale etmesi gerekiyor.

Hükümet yüksek kurun dış ticarette Türkiye'nin rekabet gücünü artıracağını iddia etti. Ama galiba üretimin ithal girdiye bağımlı olduğunu ve Türkiye'nin girdi ithal etmeden üretim yapamayacağını göz ardı etti. Dahası de ithal girdi yerine yerli girdi üretim yapacak güven altyapısı olmadığını da göremiyor.

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ OCAK AYI AYLIK VE YILLIK REEL GETİRİ ORANI		
	AYLIK	YILLIK
MEVDUAT FAİZİ	-8,87	-22,75
BİST 100	-8,10	-11,67
DOLAR	-10,14	23,08
EURO	-9,98	14,45
ALTIN	-9,34	19,70
DİBS	-9,41	-32,69

İkinci sorun faiz sorunudur. Mevduat faizi aylık olarak yüzde eksi 8,87 ve yıllık olarak da yüzde eksi 22,75 oranında reel kayıp getirdi. Bu durumda TL'de kalmak her zaman risklidir.

TL Korumalı Mevduat Hesabı bir çözüm olmaz. Dalgalı kur politikasına rağmen, hükümetin yeni bir yanlış bir gecede kur şoku yaratabilir.

Hazine ve Maliye Bakanı, Londra'da yabancı sermayeye gelin diyor, ama yabancı sermaye de reel getiriye bakıyor. Yüksek eksi reel faiz ve kur artışı riski varken, sıcak para da gelmez. Çünkü kur artarsa getirdiği döviz geri götüremez.

Ekonomide temel kural dengedir. Eksi 22,75 reel faizde bu dengeyi sağlamak imkânı yoktur. Devlet ve bankaların eksi reel faiz vermesi, tasarruf sahibinden eksi reel faiz yoluyla gelir transferidir.

Merkez Bankası'ndan, yüzde 14 faizle kaynak kullanan bankalar; **ihtiyaç kredisinden** ortalama yüzde 31,50 ve **ticari kredilerden** ortalama yüzde 22,58 faiz alıyor.

Bu durumda ekonominin canlanması ve yatırımların artması gerekiyor. Ama önce de söylediğim gibi, siyasi iktidar hukuki ve demokratik altyapıyı bozdu. Mülkiyet güvencesi zedelendi. Hükümete güven dip yaptı. Yerli ve yabancı, yatırım yapmıyor.

Neticede hükümetin faiz dengesinin bu kadar bozması; tasarruf-yatırım-tüketim dengesini bozdu. Hükümet faiz konusunda inada devam ederse, ekonomik buhran derinleşecektir.

10 Şubat 2022, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Macron yetersiz bir siyasetçidir

Avrupa tarihinde talihsiz anlar vardır...

Sözünü ettiğimiz zamanlarda yeteneksiz siyasetçiler söz sahibi olur ve Avrupa sürekli bir savaşın eşiğinde dolaşır.

Şu anda söz konusu olan Ukrayna ile Rusya arasındaki anlaşmazlığa, yeteneksiz **Macron**'un müdahale etmesidir.

HERKESLE KAVGA İÇİNDE

Macron'un Fransa'nın ilişkide bulunduğu bütün ülkelerle kavga içinde olması bir yana, kurucularından biri olduğu NATO'nun da ruhen öldüğünü iddia etmesi ayrı bir tutarsızlıktır.

Bir gerçek var... Eğer Rusya çeşitli konularda ikna edilmek isteniyorsa burada izlenecek en yanlış yol, devreye NATO'yu sokmaktır.

Çünkü biliniyor ki NATO, Amerika'nın savaş oyuncağından başka bir şey değildir. Zaten **Putin** de bu nedenle Ukrayna sorununda NATO'nun devreye girmesini kabul etmemektedir.

FRANSA İLE ÇÖZÜM OLMAZ

Bir şanssızlık, tam bu sırada Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın testinin pozitif çıkması ve **Putin**'in Türkiye ziyaretinin ertelenmesidir.

Eğer **Macron**'dan medet umulursa çözümsüzlük kalıcı hale gelir.

Bir internet sitesinde, bir eşeğin **Macron**'a başvurup "**Beni evlendir**" dediği yazılıydı. **Macron**, "**Seni niye evlendireyim, ne faydan var ki?**" deyince, eşek şu cevabı veriyor: "**Bizden milyonlarca seçmen çıkmasa sen bu iktidarı elde edemezdin.**"

ERDOĞAN DEVREYE GİRMELİ

İşin şakası bir yana, Türkiye Montrö Antlaşması'nın uygulayıcısı olarak sıcak savaş ikliminin Karadeniz'e sıçramasını engelliyor.

Çünkü Amerika sadece kaba kuvvetle sorunlara çözüm arıyor. Yani Amerikan donanmasının Karadeniz'e girme isteği her an alevlenebilir.

Dilerim Cumhurbaşkanı **Erdoğan** çabuk iyileşir ve barış hızla devreye girer.